

Naar aanleiding van een winnende foto bij de fotowedstrijd van Natuurfocus, de fotoclub waar ik lid van ben, over het gebruik van de zoom van je objectief tijdens de opname ben ik zelf eens aan het experimenteren gegaan met dit verschijnsel.

Heb hier een tijdstip voor gekozen waarbij er gebruik gemaakt moest worden van langere sluitertijden zodat ik rustig de tijd had om een en ander uit te proberen.

De locatie was het Markermeer net iets boven Almere aan de dijk tussen Almere en Lelystad. In eerste instantie op zoek naar kruierend ijs en een mooie zonsondergang maar dat viel helaas wat tegen door de opkomende bewolking vanaf de horizon.

Als eerste een foto van de situatie zonder toeters en bellen. Hier zie je de ijsschotsen die door de wind de kust opgedreven worden. Even voor het idee de schollen ijs die daar liggen zijn zo'n 10 tot 15 centimeter dik op dat moment. Aan de linkerkant ligt een klein bergje van die schollen op elkaar en soms wel manshoog opgestapeld. Foto op zich is niet zo bijzonder maar geeft even een idee van de "werkelijkheid".

Foto 1 - De situatie. Exif: 24mm, 4 sec, F16, ISO: 50, EV -1/3

Ik had de camera op statief gezet tussen de basaltblokken. Zoveel mogelijk waterpas. Toestel op het statief en de 24-70 er op. ISO op 100 om de langere sluitertijden makkelijker te verkrijgen. Door de lange sluitertijd was het mogelijk om bepaalde situaties uit te proberen met de zoominstelling van de lens. De mogelijkheden zijn bijna onbegrensd maar ik laat hier alleen maar een aantal voorbeelden zien waarbij de eigen fantasie het kan overnemen en jezelf lekker aan het experimenteren kan gaan.

Ik zal eerst even een aantal mogelijkheden geven. Ook mede afhankelijk van je sluitertijd. Als voorbeeld neem ik even 8 seconden sluitertijd.

Enkele mogelijkheden zijn:

4 sec – 4 sec zoomen

8 sec zoomen

2 sec – 4 sec zoomen – 2 sec

4 sec zoomen – 4 sec

6 sec - 2 sec

Als hierboven staat x sec. dan bedoel ik dat er dus x seconden belicht wordt zonder dat je de zoom ring draait.

Als hierboven staat x seconden zoomen dan bedoel ik dat je in x seconden de zoom ring draait van klein naar groot of andersom. Dit zijn dingen die je zelf allemaal moet gaan proberen en geheid dat er een hoop foto's de prullenbak in kunnen, maar uiteindelijk als je het een beetje door krijgt kun je er m.i. mooie resultaten mee bereiken.

Dan kun je nog inzoomen of uitzoomen en alle mogelijke combinaties hiervan.

Hieronder een foto waarbij ik de lens in de 24 mm stand had staan toen ik begon. Heb toen 4 seconden gewacht en ben toen aan de ring gaan draaien gedurende 4 seconden. Wat je hier ziet is de originele foto (Foto 1) met daarna het zoom effect naar 70 mm toe. Daardoor wordt de wolkenlucht als het waren het ijs ingetrokken omdat je beeldhoek kleiner wordt naar de 70 mm toe. De wolkenlucht is hier nog redelijk normaal zichtbaar omdat ik hier 4 seconden het beeld heb laten staan. Maar als je goed kijkt zie je de ijshorizon ook ruim boven de gekleurde wolkenlucht uitkomen door het inzoomen naar 70 mm. Het lijkt een beetje op een dubbele opname zoals dat vroeger met bepaalde analoge camera's mogelijk was. Waarschijnlijk aan het eind ook nog even een stilstaand beeld gehad, dus iets te snel aan de zoomring gedraaid.

Foto 2 - 4 sec - 4 sec inzoomen Exif: Exif: 24mm, 8 sec, F18, ISO: 50, EV -1/3

De volgende opname is ontstaan door een foto te maken met een sluitertijd van 5 seconden en direct vanaf het indrukken van de knop te gaan uitzoomen van 70 naar 24 mm gedurende de 5 seconden. Ging niet helemaal goed zodat aan het eind toch iets aan tijd overbleef waar het beeld stilstond. Het effect is echter wel duidelijk. Je krijgt een foto waarbij alles van uit het middelpunt van de foto lijkt te komen. Ook zie je hier dat de gekleurde lucht nu eigenlijk meer een vlek is dan de scherp afgetekende wolken en lucht en idem voor de ijsschollen. Het feit dat je een aantal dingen toch scherper ziet wordt veroorzaakt door het feit dat ik te snel draaide aan de zoomring waardoor ik aan het eind nog tijd overhield waar er niet gezoomd werd.

Foto 3 - 5 sec uitzoomen Exif: 70mm, 5 sec, F16, ISO: 100, EV -1/3

Voorwaarden voor al dit soort foto's is wel dat je je toestel stabiel hebt staan en dat je er ook voor zorgt dat je toestel tijdens het draaien aan de zoomring niet beweegt. Ik heb dit gedaan door de zoomring al vast te pakken voor ik de sluiterknop indrukte en dan te zorgen dat je toestel ook nog een stabiel blijft staan. En dan gewoon de seconden tellen, zodat je weet wanneer je wilt gaan zoomen of juist moet stoppen met zoomen.

Als laatste nog een ander voorbeeldje. Op deze foto heb ik eerst 3 seconden de sluiters open gehouden zonder te zoomen. Daarna binnen 1 seconde de ring naar 70mm gedraaid. Hierdoor is in eerste instantie de originele situatie (Foto 1) vastgelegd zoals ook op de eerste foto te zien is. Door het hele snelle draaien aan de zoomring (1 sec) zijn de strepen ontstaan die weer naar het middelpunt leiden van de foto maar ook is er door het snelle draaien en de korte tijd die het draaien duurde niet echt een scherp tweede beeld ontstaan. Je ziet hier dus niet echt een tweede horizon verschijnen zoals op de tweede foto (Foto 2) wel het geval was waar je duidelijk de horizon nog een keer boven de wolken zag verschijnen.

Foto 4 – 3 sec en 1 sec inzoomen Exif: 24mm, 4 sec, F16, ISO: 100, EV -1/3

Alles hierboven beschreven is gebaseerd op ervaringen niet op wetenschappelijke feiten. ☺
Het verhaaltje is bedoeld om hier eens mee aan de gang te gaan en kijken wat voor aparte effecten je er mee kunt bereiken. Ook kun je natuurlijk dit soort foto's met insecten doen of bloemen in plaats van landschappen.

Veel plezier ermee.